

Funksjonsprogram for Nidarvoll og Sunnland skoler med hall

Dette notatet er en beskrivelse av de ulike funksjonene i det fremtidige skole- og nærmiljøanlegget, og gjelder sammen med vedlegg:

A?-?-? [Funksjons- og arealprogram for Trondheim kommune](#)

A2-1-2 Romprogram for Nidarvoll skole og Sunnland skole

Bakgrunn: To skoler på samme tomt

Funksjons- og arealprogrammet for kommunale skoleanlegg i Trondheim framholder at det ikke anbefales bygging av kombinerte skoler. Bystyret har likevel her åpnet for samlokalisering på samme tomt så fremt barne- og ungdomstrinn holdes adskilt. Det er altså svært viktig at den videre utviklingen av anlegget ivaretar arkitektoniske grep som er påbegynt, hvor elevene skal oppleve at dette er to skoler.

Barneskolen Nidarvoll skal samlokaliseres med Sunnland ungdomsskole, samtidig som begge skolene fortsatt skal være en egne separate administrative enheter. Ulike kulturer skal møtes, der den enkelte skole vil ønske å videreføre det som er viktig i deres respektive organisasjoner samtidig som de også må sameksistere og samarbeide i fremtiden,

Dette dokumentet er utarbeidet for å beskrive de ulike målsettinger og intensjoner knyttet til de ulike funksjonene i anlegget. Noen funksjoner beskrives spesifikt for barneskole og ungdomsskole, andre er felles for begge skolene.

Adkomst for elever og kommunikasjon i bygget

Elevenes adkomster til bygget skal ha en hensiktsmessig spredning slik at det ikke er for mange elever som skal inn i samme område. Skolene vil kunne styre dette til en viss grad slik at det må ligge en fleksibilitet i hvordan de ulike inngangene kan benyttes ut i fra hvilke elevgrupper som benytter ulike garderobearealer.

Kommunikasjonen i bygget må være god i forhold til hvordan elever og ansatte vil måtte bevege seg rundt. I et såpass stort og komplekst bygg må elever og ansatte påregne å måtte forflytte seg i forhold til bruk av enkelte arealer / funksjoner. Det må hensyntas hva som er viktigst for brukere å ha nært og hva som er fjernere, og kommunikasjonen til det som er lengre unna må være god. På generelt grunnlag har eldre elever lettere for å forflytte seg en yngre elever. For besøkende som kommer til anlegget må det være lett å forstå hvor man skal henvende seg, som vil være hovedinngang. Videre må bygget innvendig være forståelig for besøkende slik at det er enkelt å orientere seg.

Kapasitet

Skolen, og skolenes, kapasitet er vurdert ut i fra Trondheim kommunes prognoser for elevtallsutvikling i skolekretsene. Målsetningen er å bygge stort nok uten å bygge for stor overkapasitet. Skolene skal ha god fleksibilitet til å håndtere trinn med ulike størrelser. Det betyr at de generelle undervisningsarealene (klasserom) må ligge slik at et stort trinn kan utnytte ledig kapasitet på et mindre trinn. Dette gjelder også sammenhengen mellom barneskole og ungdomsskole. Dersom ungdomsskolen har det trangt og barneskolen har

plass, og vice versa, må det være mulig å disponere generelle undervisningsarealer (klasserom) mellom skolene. Ved å legge til rette på en slik måte vil skolen totalt sett ha en høy utnyttelsesgrad i forhold til den samlede kapasiteten på 1000 elever.

Generelle læringsarealer (klasserom):

Det er i de generelle læringsarealene (klasserom) elevene tilbringer mest tid i løpet av skoletiden. I tråd med Funksjons- og arealprogram for kommunale skoleanlegg i Trondheim er skal det legges til rette for at lærerne kan organisere opplæringen i ulike gruppestørrelser basert på målsetninger med aktiviteten og lærertetthet. I utgangspunktet definerer Trondheim kommune at tilhørighetsgruppen for elever er en gruppe på 50 elever. Dette nyanseres noe med at for de største elevene er det gjerne hele trinnet som er tilhørighetsgruppen, mens for de minste er det gjerne noe mindre grupper. I utformingen av klasserom er det viktig at det er mulighet for å åpne og lukke mellom klasserom. Om det skal være skyvedører mellom klasserom eller fra klasserom inn mot fellesarealer / aktivitetsarealer må vurderes i videre prosjektering.

Generelle læringsarealer (grupperom):

Som en del av generelle læringsarealer inngår grupperom av ulike størrelser. Grupperom i denne sammenhengen må forstås i en utvidet kontekst der grupperom ikke nødvendigvis er lukkede rom. Det kan være soner, nisjer krok og lignende. Samtidig er det slik at elever også kan ha behov for skjerming på lukkede rom. Det må i videre prosjektering vurderes sammensetningen av ulike typer grupperom på trinnområdene.

Aktivitetsareal/fellesareal

I det vedtatte funksjons- og arealprogrammet står det vedrørende aktivitetsareal (som er en del av det generelle læringsarealet) at: *Aktivitetsarealet blir et tilleggsområde for elevene på trinnet. Det er viktig at arealet skjermes fra trafikkareal og utformes med kroker og møblerbare områder som gir mulighet for følgende funksjoner: Lesekrok med sofagrupper eller mykmøbler. Utstilling av elevarbeider (oppslagstavler og glassmontere). Arbeidsplasser. Bord for gruppearbeid/formingsaktiviteter. Vaskerenser. Avfallsløsning (papir, plast og restavfall).*

Behovene knyttet til aktivitetsareal/fellesareal er forskjellige for de ulike aldersgruppene. For de minste elevene på 1-3(4) trinn er behovet for nærhet og trygghet stort, og deres bevegelsesradius er ikke spesielt stor. Det er viktig at arealene oppleves som avgrensede og trygge. For de minste barna er klasserommet i hovedsak deres "hjem" og viktig for deres tilhørighet. Små barn liker ofte små rom, huler eller nisjer der man kan sitte alene eller to og to tett sammen, i tillegg til at det må være plass til å bevege seg uten at det forstyrrer andre.

Elevene på mellomtrinnet (4)5-7 er både små og store utviklingsmessig. Deres arealer må ha et vidt spenn som henvender seg både mot det mer lekende på småtrinn, mot det mer ungdommelige for de eldre elevene. Elevene på mellomtrinnet har gjerne en større aktivitetsradius enn de minste elevene og mer mot til å utforske verdenen rundt seg. Samtidig har også de stort behov for trygghet og tilhørighet til sine hjemmeområder, der det er rom for fordyppelse og lek, men også tween-hygge og fysisk utfoldelse.

Elevene på ungdomsskolen, 8-10 trinn, har gjerne et stort fokus på sin egen identitetsmessige utvikling fra barn til unge, der arealene de beveger seg i klart signaliserer at de ikke lengre er små barn. På mange områder er skolen en sosial arena der de øver seg på, og utforsker, sosiale relasjoner innenfor rammene for skolens virksomhet. Skolen får elever fra tre barneskoler, og det er derfor viktig at elevene har anledning til å møte medelever på tvers av klasser. Tilhørigheten for elevene på ungdomstrinnet er ofte i større grad til trinnet som helhet enn gruppen (klassen). Elever på ungdomstrinn setter også stor pris på å ha mulighet til å arbeide selvstendig eller i grupper også utenfor klasserommet der det finnes arealer og soner for å arbeide på ulike måter.

Aula/Festsal/Kantine

I det vedtatte funksjons- og arealprogrammet, både for barne- og ungdomsskole, står det vedrørende aula: *“Tilgjengelig i nærmiljøsonen skal det være en aula. Dette blir et viktig fellesrom både i skolens daglige virksomhet og for brukere i nærmiljøet. Rommet skal kunne fungere som spiseplass i matpausen og som fellesareal når hele skolen skal samles. Her skal skolens elever, kulturskolen, og brukere fra nærmiljø og idrettsmiljøet kunne samles for presentasjoner, informasjon, øvinger, konserter, forestillinger, opptredener med mer. I bakkant av aulaen skal det være et uttrekksamfi eller fast oppbygd amfi. Rommet skal også fungere som kantineområde for elevene, Det beregnes at ca. 1/3 av elevene kan bespises samtidig. Aula skal også være egnet for utleie til private arrangement med bespising. Størrelsen på den enkelte aula må vurderes konkret i hvert enkelt prosjekt.*

Festsal / aula barneskolen

Aula for barneskolen er programmert til 300 m². Aulaen er et viktig rom for musikkundervisning, prosjektarbeid, ulike typer forestillinger, som aktivitetsrom for kulturskolen, samt som utleierom til nærmiljøet (for eksempel bursdagsfeiringer). Rommet skal også kunne brukes til bespising for mellomtrinn i det daglige, og bør derfor ligge i relativt nær tilknytning til kantinen og storkjøkkenen.

Rommet bør minimum ha indirekte dagslys, men må kunne blendes helt av. Om rommet skal ha fast eller fleksibelt amfi må vurderes. Rommet bør ha en viss grad av fleksibilitet knyttet til om det er lukket eller åpnet, ved at det utstyres med fleksible vegger av et fornuftig omfang slik at sambruk med tilstøtende arealer muliggjøres.

Aula/kantine ungdomsskole

Det skal tilrettelegges for en aula på 500 m², som i det daglige skal benyttes av ungdomsskolen til spiseareal, samt til forestillinger og fellessamlinger. Aulaens plassering må være hensiktsmessig i forhold til tilgjengelighet for ungdomsskolen, samtidig som den vil være en del av skolens offentlige område og tilgjengelig for utlån utenfor skoletiden.

Ved spesielle anledninger er det ønskelig å lukke aularommet, eksempelvis via en foldevegg, samtidig som en åpenhet er viktig i det daglige. Om en scene skal være på et flatt gulv eller noe opphøyd må vurderes i prosjekteringen. Rommet kan ha dagslys, og behovet for mørklegging kan løses via blendingsgardiner.

Det er ønskelig at aulaen ligger nært musikkavdelingen, slik at musikkrommene kan brukes som en ressurs sammen med aulaen.

Storkjøkken

I tilknytning til aula skal det etableres storkjøkken, for å ivareta kantinefunksjon.

Areal til kroppsøving

I et bredt perspektiv på kroppsøving, idrett og folkehelse ønsker rådmannen å legge godt til rette for mange ved å etablere en ny idrettshall, beholde gymsalen og i tillegg etablere en aktivitetssal tilpasset fysisk aktivitet og bevegelse.

Idrettshall skal i skoletiden primært benyttes til å gjennomføre kroppsøving. Det betyr at hallen må kunne deles i ulike konfigurasjoner, 3 deling og 2 deling. På ettermiddag, kveld og i helger vil hallen være tilgjengelig for idretten, og i det perspektivet er det viktig at skolens vestibyle og andre sosiale soner også er i tilknytning til idrettshallen. Idrettshallen er ikke en konkurransearena men det skal likevel etableres tribuner med minimum 100 sitteplasser. Det skal ikke etableres søyler som hindrer publikums synsfelt inn i hallen. Idrettshallen skal også unntaksvis kunne benyttes til å gjennomføre store arrangementer samlinger, eksempelvis skoleforestilling for elever og foresatte.

Aktivitetssalen skal ha innretning mot intuitiv og lystbetont aktivitet og bevegelse. Den vil i det daglige benyttes til kroppsøving, men kan også være tilgjengelig for aktivitet og lek for elevene når den ikke benyttes til dette. Det medfører at den til en viss grad bør kunne åpnes mot tiliggende arealer. Utenom skoletid vil aktivitetssalen være tilgjengelig for nærmiljøet og idretten, men den skal innrettes mot andre aktiviteter enn ballidrett. Eksempler på dette kan være dans, bordtennis, judo, bryting eller sirkus.

Eksisterende *gymsal* skal ha en gymsalfunksjon. Det betyr at den benyttes til kroppsøving på dagtid og er tilgjengelig for nærmiljø og idrett etter skoletid, der aktiviteter som allidrett, dametirnn og seniorfotball er nærliggende eksempler på aktivitet. I den videre prosjekteringen skal det vurderes om det er hensiktsmessig å legge fast mattedekke i gymsalen. Dersom det er hensiktsmessig vil aktiviteter som judo, bryting, basistrening, yoga, allidrett og deler av kroppsøvingen nyte godt av en slik løsning.

Kunst og håndverk

Arealene for K&H samlokaliseres for å kunne utnytte arealene som en avdeling. Samlingen av arealene kan strekke seg over to plan for å skape noe mer nærhet til elevene i plan 3 og 4.

Naturfagsrom / Realfagsrom

Det er i det vedtatte funksjons- og arealprogrammet lagt inn realfagsrom både for barne- og ungdomsskolen. Naturfagsrommet for barneskolen skal være et rom av en mer generell karakter knyttet til arbeid innenfor fagplanene i naturfag og matematikk. For ungdomsskolen sin del er naturfagavdelingen organisert med to rom og tilknyttet forberedelsesrom. En typisk bruk av rommene knytter det ene til fagemner innen kjemi og biologi, og det andre mot fysikk, teknologi og prosjektarbeid.

SFO

Arealene for SFO fellesarealer er slått sammen i programmet for Nidarvoll Sunnland. I Trondheimsskolen forutsettes det sambruk av arealer mellom skole og SFO. Det må likevel legges til rette for at soner eller arealer er hensiktsmessige for organisering av tilbudet i SFO.

Musikk

De programmerte arealene til musikk for barneskolen og ungdomsskolen skal samlokaliseres. Musikkavdelingen skal plasseres og organiseres slik at den kan være en ressurs for en aulafunksjon i anlegget. I utgangspunktet vurderes dette til å være mest hensiktsmessig i forhold til den største. Det er viktig at flest mulig av øvings- og bandrom ikke kun har inngang via andre rom fordi de skal brukes på ettermiddag og kveld av kulturskolen. Kulturskolen skal ha egne arealer for lagring av utstyr.

Mat og Helse

I tråd med nærhetsanalysen bør det tilstrebes at arealer til mat og helse legges separat og i nærheten av trinnarealene til henholdsvis barne- og ungdomsskolen. Det er gjennom brukermedvirkningen vist at det ikke er tilstrekkelig med en M&H avdeling for begge skolene. I tillegg vil det for skolene gi ekstra kvaliteter knyttet til elevenes områder ut over trinnarealer og fellesarealer ved å ha tilgang til mat og helse arealer i nærheten.

Bibliotek

Elevbibliotek ved skoleanlegget skal ha en funksjon som et moderne bibliotek. Med det menes det at biblioteket skal være et møtested med flere muligheter, fra å låne seg bøker, til å arbeide, til å møtes og til å fordype seg. Arealene må ha en god plassering i anlegget, og må ha en fornuftig skjerming i forhold til trafikk. Om det skal etableres ett felles bibliotek for begge skolene eller separate funksjoner må vurderes i videre prosjektering.

Arbeidsplasser for ansatte og personalfunksjoner

Arealer for arbeidsplasser for ansatte skal være desentralisert. Arealene skal samles slik at det fremstår som en avdeling. Avdelingen må være over flere plan. Personalrom og andre møterom som skal være tilgjengelig for utlån må sees i sammenheng med arealene til ansatte forøvrig. Administrasjonen skal være samlokalisert, men skolene er hver sine enheter. I skolen i dag er det ansatte med ulike utdanning og stillingsbeskrivelser, der lærere for eksempel har en sterkere rett til arbeidsplasser enn barne- og ungdomsarbeidere. I tillegg er det flere andre enheter som er inne i skolen og arbeider med elevene på ulike måter, som ikke nødvendigvis har avsatt arealer til å utføre oppgavene. Det betyr at arealer for ansatte må utformes på en måte at det legges til rette for å arbeide på ulike måter og i ulike konstellasjoner, der det å skape en inkluderende arbeidsplass og et inkluderende arbeidsliv er viktig.

Sambruk

Et skoleanlegg i Trondheim kommune er ikke kun en skole. Det er også et nærmiljøanlegg, kulturanlegg og et idrettsanlegg. Kulturskolen, idrettslag og nærmiljøet er tunge brukere utenfor skoletid. Det må derfor legges godt til rette for sambruk, både for sambruk av arealer

mellom barneskolen og ungdomsskolen, og sambruk mellom skolen og andre aktører. Erfaringsmessig er det ikke å ha sambruk på arealer som skaper størst utfordringer i hverdagen, men sambruk av utstyr. Det er i hovedsak knyttet til hvem som eier utstyret og har ansvar for å vedlikeholde det eller å hindre at det oppstår skader. I så måte er det viktig å legge opp til gode og hensiktsmessige lagringsfunksjoner i arealer / funksjoner som skal sambrukes. Dette kan løses på ulike måter.